

GARROTXA

La Garrotxa havia experimentat forts augments del VAB el 2021 i el 2022 (mitjana del 7,6 %) que, el 2023, s'han moderat fins l'1,8 % finalment assolit. Amb aquest nou avenç, el saldo del cicle 2019-23 s'ha tancat amb un VAB que se situa un 8,4 % per sobre el del 2019. L'augment del 2023 va reflectir, en particular, el fort creixement dels serveis (3,4 %), el principal sector de la comarca amb vora un 47 % del VAB, amb la indústria augmentant modestament (1,6 %), igual que la construcció (1,7 %) mentre el primari queia d'un -23,5 %. Aquesta millora es va traduir en un elevat increment de l'afiliació (2,7 %), resumint la dinàmica d'Olot (2,0 %) i de la resta de municipis (avenç agregat d'un 3,5 %). Amb això, els 27,5 mil afiliats a la comarca el 2023 eren ja un 11,5 % superiors als registrats el 2019.

La millora del terciari el 2023 reflecteix l'ascens dels serveis privats (3,7 %), mentre que els col·lectius varen avançar moderadament (1,7 %). En els primers, foren els privats personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques), que expressaren parcialment la millora turística,¹⁰³ unes branques que, en aportar més del 60 % del VAB terciari i un avenç del 2,9 %, definiren el creixement agregat del sector; del seu costat, la resta de serveis privats van créixer més (5,9 %), cosa que situar el VAB dels serveis un 7,2 % per sobre del generat el 2019. En el mercat de treball, l'avenç del 2,2 % dels afiliats al terciari va reflectir l'1,7 % dels personals i, en particular, el 4,7 % de la resta dels privats,¹⁰⁴

mentre els col·lectius presentaren un augment de l'1,5 %. En conjunt, els afiliats al terciari a la Garrotxa assoliren els 13,5 mil, un 3,4 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als increments del VAB de l'energia, aigua, gas i reciclatge (1,4 %) s'hi van sumar els de la indústria manufacturera (1,6 %), una suau millora que reflectí el fort augment de maquinària i equips (7,5 %) i la pràctica estabilització de l'alimentació (0,9 %, una branca que aporta el 48,1 % del VAB manufacturer). Tot i això, aquesta dinàmica es va traduir en un rellevant ascens de l'afiliació al sector (un 3,7 %), cosa que va situar els 12 mil afiliats un 22,3 % per sobre els del 2019.

A la construcció, l'avenç del VAB el 2023 (1,7 %) reflectí la moderada millora de totes les seves branques: edificació i promoció immobiliària (1,9 %), instal·lació, demolició i altres especialitzacions (1,7 %) i obra civil (0,8 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 97 habitatges iniciats van ja superar els 94 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució amb un increment del 2,6 %.

Finalment, la intensa reducció del primari el 2023 fou expressió de la més forta contracció de l'agricultura, que va davallar d'un -53,1 %, i també de la ramaderia (-20,9 %).

103: Les pernoctacions hoteleres a la Garrotxa (dades de la Diputació de Girona) van augmentar molt intensament el 2023 (d'un 36,6 %), fins a assolir les 139,8 mil, tot i que encara se situen un -12,9 % per sota els registres del 2019.

104: L'afiliació el 2023 als serveis privats a la Garrotxa va créixer amb força a les activitats professionals, científiques i administratives (4,2 %) i també a les artístiques, recreatives i altres serveis (3,2 %), hostaleria (2,1 %) i s'estabilitzà al comerç a l'engròs i al detall (0,5 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL GARROTXA. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	2,4	-23,5	-0,6	-1,2	-30,4	5,4
Indústria	45,5	1,6	0,7	3,7	14,1	22,3
Construcció	5,4	1,7	0,1	2,6	-6,5	15,1
Serveis (privats i col·lectius)	46,8	3,4	1,6	2,2	7,2	3,4
Total	100	1,8	1,8	2,7	8,4	11,5
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	10,5	-53,1	-5,6	---	-61,2	---
Plantes farratgeres	5,6	-56,7	-3,2	---	-62,3	---
Cereals	1,7	-60,2	-1,0	---	-73,9	---
Plantes industrials	1,5	-33,8	-0,5	---	-33,1	---
Ramaderia	79,4	-20,9	-16,6	---	-29,0	---
Porquí	53,8	-20,8	-11,2	---	-30,3	---
Boví	14,4	-33,4	-4,8	---	-32,3	---
Forestal i aqüícola	10,1	-12,7	-1,3	---	-1,1	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-23,5	-23,5	-1,2	-30,4	5,4
Indústries manufactureres	95,4	1,6	1,6	3,6	19,9	22,4
Alimentació, begudes i tabac	45,9	0,9	0,4	7,5	37,7	41,4
Maquinària i equips	9,9	7,5	0,7	2,7	50,1	13,3
Cautxú i matèries plàstiques	6,9	-1,6	-0,1	-6,0	11,1	15,0
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	6,1	-1,7	-0,1	1,4	-4,2	-0,4
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	6,0	3,6	0,2	-0,7	-11,1	-0,2
Energia, aigua i gas	4,6	1,4	0,1	4,7	-45,0	18,6
2. Total indústria i energia	100	1,6	1,6	3,7	14,1	22,3
Edificació i promoció immobiliària	30,0	1,9	0,6	3,0	-11,6	4,5
Instal·lació, acabats i altres	62,7	1,7	1,0	2,7	-5,0	21,1
Obra civil	7,3	0,8	0,1	-1,9	1,8	16,1
3. Total construcció	100	1,7	1,7	2,6	-6,5	15,1
Comerç	21,5	1,1	0,2	0,5	4,2	-10,2
Profes. cient. admin.	16,8	4,1	0,7	4,2	23,7	20,1
Immobiliàries	14,6	-0,1	0,0	4,9	6,3	11,4
Hostaleria	10,2	2,5	0,3	2,1	-18,5	-1,3
Artístiques i recreatives	8,2	9,3	0,8	3,2	9,2	8,0
Total serveis privats	83,2	3,7	3,1	2,4	8,7	1,4
<i>Pro-memòria</i>						
Serveis personals	60,4	2,9	1,7	1,7	3,4	-3,4
Resta privats	22,8	5,9	1,4	4,7	22,9	20,6
Administració pública	5,6	5,0	0,3	0,0	5,2	15,6
Educació	6,2	-1,2	-0,1	-1,2	1,4	-3,1
Sanitat i serveis socials	5,0	1,6	0,1	2,9	-3,9	12,3
Total serveis col·lectius	16,8	1,7	0,3	1,5	0,7	9,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,4	3,4	2,2	7,2	3,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.